

Για όποιο παιδί, φυσιολογικής οικογένειας, το πήρε από το χεράκι η Χούντα στο δημοτικό και το άφησε δεκαεφτάρη το θέρος του '74, το εκλέγειν, το εκλέγεσθαι και οι δημοκρατικές εκλογικές διαδικασίες ήταν κάτι πολύ σοβαρό και αντίστοιχα ποθητό. Ήταν το διαβατήριο για την κανονικότητα, το σφράγισμα του φέρετρου της επταετίας, ή είσοδος στην πολιτική αισιοδοξία.

Οι Εθνικές εκλογές ανήμερα της πρώτης επετείου του Πολυτεχνείου, μια υπέροχα συντηρητική, αμυντική ντρίπλα του επανακάμψαντος Καραμανλή, και τρεις Κυριακές αργότερα το Δημοψήφισμα που ξεκαθάρισε το πολιτειακό, σήμαναν το τέλος μιας υπερδεκαετούς περιόδου στέρησης πολιτικών δικαιωμάτων των Ελλήνων.

Ανοιγόταν μπροστά ένας ορίζοντας όπου, θα ενταφίαζε το μετεμφυλιακό κλίμα, θα τιμωρούσε τους πραξικοπηματίες, θα υπερασπιζόταν βασικές ατομικές ελευθερίες, θα προσπαθούσε να κερδίσει κάτι από τα χαμένα χρόνια, θα γεννούσε πολιτισμό. Καλλιεργήθηκε αυτό και με την έκρηξη του πολιτικού τραγουδιού, καθώς η επιθυμία για συμμετοχή στα κοινά γνώριζε μια θερμή αναζωπύρωση.

Σχεδόν μισό αιώνα αργότερα, εκείνη η τάση έχει εξατμιστεί. Μόλις το 20% αποφάσισε για τον πρωθυπουργεύοντα, στις φετινές εκλογές. Τα αλλεπάλληλα μνημόνια και ο μεγάλος όγκος μεταναστών γέννησαν ακροδεξιά μορφώματα με φονικές διαθέσεις. Ένας οπαδικού χαρακτήρα πολιτικός φανατισμός που δεν στηρίζεται σε ιδεολογικές διαφορές σαρώνει κάθε φυσιολογικό, εποικοδομητικό διάλογο.

Και κάπως έτσι η Πυθαγόρειος ρήση «Κυάμων απέχεσθαι», δείχνει να αποτελεί τον πολιτικό μπούσολα πολλών, κυρίως από αδυναμία αντίληψης και ανικανότητα παρεμβολής.

Το απολιτίκ είναι ένας από τους νικητές των εκλογών. Ο έτερος, είναι η σύζευξη ψήφων και συμφερόντων.

Τούτα δεν σημαίνουν, ασφαλώς, ότι το εκλέγειν και το εκλέγεσθαι είναι αποτυχημένο, αλλά ότι περνά την κρίση της μεσηλικίας του. Όταν οι ηθικοί προσανατολισμοί του σύγχρονου ανθρώπου πλησιάσουν το επίπεδο της τεχνολογικής του εξέλιξης, τα πράγματα θα στρώσουν. Άλλο θέμα ότι αυτό δεν προκύπτει από πουθενά, ότι μπορεί να συμβεί. Συντόμως.

Ας το πούμε ακόμα πιο απαισιόδοξα. Το τέλος του χούντας ήρθε, δικαίως, μέσα σε έναν μεγάλο ενθουσιασμό. Αυτό που βιώνουμε σήμερα δεν είναι αυτό που αναμενόταν και είναι αποθαρρυντικό που τόσοι πολλοί βολεύονται, τόσο χαρωπά. Από την άλλη οφείλουν να επιβιώσουν.